

Nette burgers ontaarden in beesten in 'Venlo'

maandag 16 november 2009

Auteur: Wouter Hillaert

Theater — GENT - Is Geert Wilders kunst? 'Venlo' van Wunderbaum gaat niet over hem, maar over de gemeenschap waaruit hij kon ontspruiten.

Van onze medewerker

Elk theater zou er moeten uitzien als feestzaal De Meibloem in de Gentse Brugse Poort. Gedaan met krappe pluche zitjes om elkaar in de nek te hoesten, leve ordinaire bankjes en plooitafels rond de hele scène. Achter de immense bar tronen vier Tiroler tapsters, gul met bier en worst. Twee dj's draaien hoempapa-beats. Omhoog met die handen!

Wunderbaum, een Nederlands vijftal dat het podium verkoos boven de catwalk, liet zich voor *Venlo* inspireren door de sfeer van après-ski. Je mag dat een vreemde keuze vinden voor een voorstelling over de geldingsdrang van provinciesteden. Maar je moet blijkbaar in Venlo geweest zijn. Zoals Wunderbaum.

Het stadje aan de Maas koestert zijn carnaval, zijn asperges en zijn zelfverklaarde bourgondische levensstijl. Er is ook Geert Wilders, leert het docufilmpje dat de voorstelling opent. 'Wilders is kunst', zegt een gekleurde Venlonaar. 'Hij verdeelt.'

In Venlo wordt een kunstwerk geopenbaard. Gesponsord door een lokale ondernemer, Matijs Jansen, en nog flinker bewierrookt door de lokale schepen van Cultuur, Marleen Scholten, als een teken van openheid en tolerantie, goed voor de sociale cohesie.

Wunderbaum beoogt de kunst van Michael Haneke's film *Das weisse Band*, maar dan een eeuw later: verrechtsing schetsen als een subtiële volksaard. Alleen kampt *Venlo* met de couleur locale van zijn titelstadje. Wat vertelt dat ook over ons, die niet in Venlo wonen? Lang blijft dat gezellige feestje toneel met een knipoog, op het randje van anekdotiek. De vele naastige figuranten uit het Gentse amateurcircuit helpen daar niet altijd bij.

Gelukkig is bier de kortste weg tussen samenhang en versplintering, gemeenschap en individualiteit. Wanneer de bom barst, graaft *Venlo* ineens veel dieper. Nette burgers ontaarden in beesten, uit louter persoonlijk overlevingsinstinct. De ondernemer valt geilend de schepen aan. De korpschef steekt zijn broek af, plonst zijn piet in zijn pint Een nummertje getiteld 'Rwanda'.

Dit is meer dan de typische ontmaskering van maatschappelijke hypocrisie. Aan het slot zet een bitse woordenstrijd tussen de schepen Scholten en de lerares Maartje Remmers het hele tolerantieprobleem van nu op scherp. Het is een crisis van de Verlichting, van het geloof in de mens als iets hogers, als meester van zijn angst. 'We leiden aan de mythe van de hoop', poneert Remmers. Zo duister zijn de relevante wake-upcalls van Wunderbaum nog nooit geweest.